

Teze k přednášce reformy veřejné správy

1. Reforma veřejné správy = zásadní, podstatná *změna kvality systému* veřejné správy. Vztahuje se k organizační i funkční stránce systému veřejné správy a jeho subsystémů a jednotlivých součástí.
2. Počátky a důvody reforem – v 60. a 70. letech v rozvinutých zemích. Nejprve snaha o vyšší efektivnost (ekonomické limity právního státu, kvalita a rozsah veřejných služeb), a debyrokratizaci (a tím zvýšení pružnosti) veřejné správy. Tyto snahy vedly k širšímu využívání manažerských metod ve veřejné správě (později také zavádění nových metod hodnocení /=*evaluace*/ veřejné správy).

V 80. a 90. letech se objevily nové problémy a témata reforem – snaha o větší demokratičnost – otevřenost veřejné správy občanům a jejich větší účast na rozhodování (participaci).

3. Obecné poznámky a poznatky o reformách:
 - jsou vyvolány potřebami a problémy společnosti,
 - ke svému provedení potřebují politickou podporu (musí být schváleny rozhodujícími místy (vláda – koncepce, návrhy řešení) a poté promítnuty do příslušných právních úprav (parlament),
 - vyžadují provedení analýzy a přípravu reformní koncepce. Jde totiž o náročné a nákladné změny ve velkých společenských systémech, nejde se snadno vracet a brát něco „zpět“.
 - reformy veřejné správy nikdy nejsou zcela ukončeny, neboť stále vznikají nové situace, potřeby a požadavky na vyšší kvalitu. A získávají se zkušenosti, jež také vedou k formulování potřeby změn (např. v současnosti akcent na tzv. „deregulaci“),
 - „Teorie reforem veřejné správy“ je samostatný obor zkoumání, a měl by mít vzhledem ke svému významu pro společnost potřebnou podporu a respekt („Používejme vhodných metod, neopakujme stejné chyby, inspirujme se úspěšnými příklady, průběžně vyhodnocujme dosažené výsledky, využívejme zpětné vazby, využívejme nejmodernější modely a metody hodnocení,“).
4. Reformy v prostředí ČR po roce 1990:
 - v počátku bez celkové koncepce (přijata až souborem usnesení vlády z r. 1998 a 1999) – neměla politickou prioritu,
 - nejprve obnovena místní samospráva (1990), pak (počátek 90.let) základní politické změny v ústavních předpisech, včetně vztahu veřejná moc – občan,
 - pod pojmem „reforma veřejné správy je znám proces „reformy územní správy“ z přelomu tisíciletí (vytvoření krajské samosprávy, zrušení okresních úřadů, vytvoření obcí 3. typu), což je pouze sice důležitá, ale pouze jedna z oblastí reformy veřejné správy.
 - do rámce reformy veřejné správy patřily i další oblasti – reforma osobního základu (úřednické zákony), reforma kontroly a finanční kontroly VS, reforma rozpočtové oblasti, reforma kvality veřejných služeb, oblast státní informační

politiky, oblast kvality řízení ve veřejné správě,.... Což se odrazilo v řadě nových právních úprav z období 1999 a následujícího.

- K podstatné proměně veřejné správy přispěly v uvedeném období i další právní úpravy - nový správní řád, soudní řád správní, zákon o Veřejném ochránci práv, zákon o svobodném přístupu k informacím, zákon o ochraně osobních údajů, novelizace zákona odpovědnosti za škodu (82/98 Sb.),...
- Reforma dále pokračuje.....

Prameny:

Pomahač, R., Vidláková, O.: Veřejná správa, C.H.Beck., Praha, 2000

Článek Vidláková, O.: První desetiletí reformy veřejné správy v České republice, Správní právo č. 1/2001.

Webové stránky ministerstva vnitra: <http://www.mvcr.cz>

... a další zahraniční prameny (zejména www.oecd.org)